

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אור

פרשת קדושים

המלך

הקדושה אינה התבדלות אלא קידוש הגשמיות

פרשת קדושים ויקרא פרק יט (א) וַיְדַבֵּר יְקֹנָן אֱלִימֶשֶׁח לְאֹמֶר: (ב) דַּבֵּר אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְקֹנָן אֱלֹהֵיכֶם: שאלות:

א) יש לשאול ולתמוה כיצד הקב"ה מבקש מאיתנו להיות קדושים ופרושים מטעם שהוא קדוש, הרי כידוע אין הקב"ה בא במרוניא על בריותיו כי אדם הוא ולא מלאך, ובמה איפה שייך לדרוש לומר לבן אנוש הגשמי אחרי אשר נקרץ עפר מהאדמה שהוא החומר המגושם ביותר מארבע יסודות העולם ולחפוך עצמו כמלאך ויותר מכך?

ב) עוד יש לשאול כאשר נתבונן בהמשך כל הפרשה עוסקת בציווי של בן אדם לחברו ובינו למקום וכלל לא פירטה התורה על פרישות והתבדלות בכדי להיות קדוש, מאחר ולכאורה בכך עוסקת הפרשה, ואף על שם כך נקראת בשם קדושים בהיות ועוסקת בהתקדשות?

תפיסת העולם:

כאשר נתבונן בתפיסת העולם שקדושה המשמעות שלה פרישות מחיי העולם והתנזרות מהנאות העולם וסיגוף הגוף ובזה הוא מתקדש אחרת אינו יכול להיות קדוש, ולכן קדושה אינה אלא נחלת יחידי סגולה בלבד אבל לשאר העם אינו שייך מושג של קדושה, אולם תורתנו הקדושה מלמדת אותנו להיפך שקדושה היא כאשר האדם מקדש את הגשמיות וזה תפקידו של האדם והדבר שייך ושווה לכל נפש כאשר נבאר.

קדושה מהיא:

הנה ראיתי דבר נפלא בספר פרשה ופישרה של הרב גרילק שליט"א והנני כותב תוכן המסר בשינוי ותוספת מרובה, שאמנם במוסכמות החברה מקובל אכן שהקדוש הוא המתבדל ומופרש מכל חיי הגוף ומהאנושות בשם קדוש יכונה וכלל שיתבדל יותר ויסגף את עצמו ויענה את גופו כן קדושתו תגדל בעיני הבריות להבנתם, אולם התורה מלמדת אותנו שאין זו דעת תורה ולא רצון השם יתברך, כמו שאמרו חז"ל **במסכת תענית דף יא ע"א** אמר שמואל כל היושב בתענית נקרא חוטא. סבר כי האי תנא, דתניא רבי אלעזר הקפר ברבי אומר מה תלמוד לומר וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה? אלא שציער עצמו מן היין, והלא דברים קל וחומר ומה זה שלא ציער עצמו אלא מן היין נקרא חוטא, המצער עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה. וכמבואר **במסכת נדרים דף ט ע"ב** על שמעון הצדיק שאמר מימיו לא אכל קרבן נזיר אלא במקרה מיוחד שעשה כן מפני שיצרו תקפו מפני יופיו עיי"ש, ועוד אמרו **בירושלמי מסכת קדושין פ"ד הי"ב** עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראו עיניו ולא אכל ממנו, **וכבר כתב רמב"ם הלכות דעות פרק ג הלכה א** שמה יאמר אדם הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהם דרך רעה הן ומוציאין את האדם מן העולם, אפרוש מהן ביותר ואתרחק לצד האחרון, עד שלא יאכל בשר, ולא ישתה יין, ולא ישא אשה, ולא ישב בדירה נאה, ולא ילבש מלבוש נאה אלא השק והצמר הקשה, וכיוצא בהן כגון כהני העובדי כוכבים, גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה, המהלך בדרך זו נקרא חוטא, שהרי הוא אומר בנזיר וכפר עליו

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מאשר הטא על הנפש, אמרו חכמים ומה אם נזיר שלא פירש אלא מן היין צריך כפרה המונע עצמו מכל דבר ודבר על אחת כמה וכמה, לפיכך צוו חכמים שלא ימנע אדם עצמו אלא מדברים שמנעתו התורה בלבד, ולא יהא אוסר עצמו בנדירים ובשבועות על דברים המותרים, כך אמרו חכמים לא דיין מה שאסרה תורה אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים, ובכלל הזה אלו שמתעניין תמיד אינן בדרך טובה, ואסרו חכמים שיהא אדם מסגף עצמו בתענית, ועל כל הדברים האלו וכיוצא בהן צוה שלמה ואמר אל תהי צדיק הרבה ואל תתחכם יותר למה תשומם עב"ל. והראיה לכך שאם זה היה רצון השי"ת הרי הקב"ה יכל לברא את גוף האדם כמלאך שלא יזדקק לא למאכל ולא למלבוש ולא לשינה מעין אשר חוו בני ישראל במדבר שאכלו את המן לחם מהשמים אשר לא עמלו עליו ואין נצרכים להפרשת פסולת מגופם ואף כתוב שמלתך לא בלת מעליך וכו', אם כן מדוע הקב"ה ברא את האדם בחכמה ומאידך הצריכו לאכול ולשתות ואף לישון דבר המבלה את רוב שנותיו של האדם עלי אדמות כמבואר במסכת שבת דף פט שבוה לימד יצחק אבינו סגוריה על ישראל, בהכרח שרצון הקב"ה ותכלית האדם להחיות ולקיים גופו עם כל צרכיו, אלא שמחובתו לקדש עצמו ולבקר את מעשיו וכמו שהמשיך לבאר הרמב"ם הלכות דעות פרק ג הלכה ב צריך האדם שיכוון לבו וכל מעשיו כולם לידע את השם ברוך הוא בלבד, ויהיה שבתו וקומו ודבורו הכל לעומת זה הדבר, כיצד כשישא ויתן או יעשה מלאכה ליטול שכר, לא יהיה בלבו לקבוע ממון בלבד אלא יעשה דברים האלו כדי שימצא דברים שהגוף צריך להם מאכילה ושתיה ושייבת בית ונשיאת אשה, וכן כשיאכל וישתה ויבעול לא ישים בלבו לעשות דברים האלו כדי ליהנות בלבד עד שנמצא שאינו אוכל ושותה אלא המתוק לחיך ויבעול כדי ליהנות, אלא ישים על לבו שיאכל וישתה כדי להברות גופו ואיבריו בלבד, לפיכך לא יאכל כל שהחייך מתאוה ככלב וחמור אלא יאכל דברים המועילים לגוף אם מרים אם מתוקים, ולא יאכל דברים הרעים לגוף אף על פי שהן מתוקים לחיך, וכו' עכ"ל. וכתב מרן הכסף משנה הלכות דעות פרק ג הלכה ב צריך האדם שיכוין לבו ומעשיו כולם לידע את השם וכו' עד סוף הפרק. כלל כל זה באבות דרבי נתן ואומר שם שכל העושה כן נקרא קדוש:

הרגישות כלפי הזולת היא קדושה:

אחר הדברים האלה הראת לדעת כי כוונת השם יתברך להיות קדוש כביאור הרמב"ם לחיות עם הגוף וצרכיו בקדושה ולא לברוח מהמציאות האנושית כי זה תפקידנו וזו חובתנו לאכול כפי צורכי הגוף בכדי לעשות רצון השם וכן לישון ולהתחתן ולהקים משפחה ולעסוק לפרנסתו וכל הנצרך לאדם בכדי שיוכל לעשות רצון השם, ואף גם זאת אין הדברים אמורים רק כלפי אכילתו ושינתו אלא כלפי כל מעשיו של האדם בביתו ובחברתו שינהג באצילות המידות מתוך רגישות לזולת וזו ההתקדשות שהתורה מבקשת מכל איש ישראל. ולזאת התורה מפרטת דוגמאות רבות עד כמה חובת האדם לחשוב על מעשיו שיהיו על פי דרכה של התורה הקדושה.

מעשה שהיה עם הנדיב רבי שמעון רוטשילד:

ראיתי בספר סיפורו של יום מעשה שהיה עם הנדיב רבי שמעון רוטשילד שהגיע לארמונו אורח הצדיק רבי שלמה מבובוב נכדו של הגר"ח מצנז'ל כמוכן שמה לקראתו וקיבלו במאור פנים ולרוב התפעלותו על ביקורו הראה לו רוטשילד את כל ארמונו המפואר ומרוהט בטוב טעם ודעת, והנה

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

אחד הדברים המיוחדים שהראה לו רומשילד והתפאר בו הוא שיש לו דירה מיוחדת לפסח אשר מרוהטת בצורה הטובה ביותר עם כל הכלים הנצרכים ומשתמש בה רק לחג הפסח, אולם רבי שלמה לא הביע שום התפעלות מהרעיון למרות כל ההתלהבות של רומשילד מהדבר, מאחר והרגיש בכך פנה רומשילד לרבי שלמה הרי כל אדם מישראל שיכול לזכות לדבר כזה היה צריך להיות מאושר מרוב שמחה שאת הבית של החמץ מוכרים לגוי ואילו בפסח משתמש בבית של פסח ללא שום חשש ממשוהו של חמץ ומדוע אינך מתפעל מהדבר? השיבו רבי שלמה הנך יודע שסבי הגר"ח מצנז היה מהדר בכל מצוה ולא היה מוותר על שום הידור למרות העוני שהיה בביתו, ואם כן אילו היה הידור כזה שיהיה דירה נפרדת לפסח סבי לא היה מוותר על כזה הידור בעד כל הון, ואכן למה אין הידור בדבר בהיות והחמץ הוא רמז ליצר הרע ואילו המצה ליצר הטוב ורצון התורה ובקשתה מכל אדם לבער את החמץ מהחורים והסדקים ואת היצר הרע מכל מקום שהוא נמצא ולחזור בתשובה, ורק לאחר מכן יוכל לאכול את המצה ולגבור בקרבו היצר הטוב, אך כאשר יהיה דירה מיוחדת לפסח הרי אין כלל חיפוש וביעור החמץ ואינו נזקק לטרוח ולעמול לבער את החמץ, וממילא גם יצרו של האדם תקוע בקרבו מבלי ביעורו, ולכן התורה מצווה אותנו לא לברוח מהחמץ אלא לחיות עם החמץ ולחפשו בחורים והסדקים. כי זו דרכה של תורה להתמודד עם המציאות ולא לברוח מהמציאות, כמובן שרומשילד התפעל מדבריו מאוד.

הגדולה לחיות ביהודי:

וראיתי בשם הרב ש"ך זצ"ל שאמר על הפסוק אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, שאמנם חז"ל למדו מכאן שפיקוח נפש דוחה הכל, אך ניתן ללמוד גם שכוונת התורה שרצון השם שהאדם יקיים המצוות בחייו ולא רק במסירות נפשו למיתה, כפי שרמזו בדברי בלעם הרשע שאמר תמות נפשי מות ישרים דהיינו שרצה למות כמו עם ישראל אבל לא לחיות כך, אלא חובתו של האדם שיחיה על קידוש השם בזה שלמרות כל הניסיונות שיהיו לאדם יקיים התורה והמצוות וזו הכוונה וחי בהן ולא שימות בהם, כי למות על קידוש השם זה פעולה אחת אבל לחיות על קידוש השם זו פעולה של יום יום ורגע רגע.

בידידות ואהבה

ובברכת שבת שלום ומבורך

הצב"י מרדכי מלכא ס"ט